

České vrtulníky pro
Afghánistán

Dopravní
Tu-104
u ČSA

Rusko
a strategické
letectvo

Tygři
v Norsku

■ Ve dnech 15. a 16. listopadu se delegace zástupců firem sdružených v Czech Space Alliance zúčastnila jednání s představiteli ESA a jejich dodavateli ve středisku ESTEC v holandském Noordwijku. Jednání bylo zaměřeno na vzájemné představení firem a budoucí partnerství v mezinárodních projektech. Návštěva byla velmi přínosná zvláště proto, že následovala krátce po auditu českých firem týmem expertů z ESA. (KB)

■ V úterý 27. listopadu 2007 se v konferenčním sále Nostického paláce na Ministerstvu kultury ČR uskutečnila nadmíru pozoruhodná akce: Setkání odborníků k 50. výročí kosmonautiky. Národní technické muzeum jako pořadatel oslovilo více než sedmdesátku českých a slovenských specialistů, kteří se podíleli či stále podílejí na našem kosmickém výzkumu. Na setkání nezazněly jen vzpomínky, nýbrž také hodnocení současného stavu i perspektivy české a slovenské kosmonautiky. (od)

■ Dne 25. října v 9.57:10 UT se uskutečnila první korekce dráhy čínské měsíční sondy Chang'e 1. Dne 5. listopadu ve 3.37 UT ukončila sonda brzdící manévr, zahájený ve 3.15 UT, a byla uvedena na oběžnou dráhu kolem Měsíce (rychlost sondy se snížila z 2,3 km/s na 1,948 km). Další den ve 3.35 UT byla úspěšně ukončena korekce dráhy. Manévr s cílem převedení sondy na pracovní dráhu byl zahájen ve 3.21 UT. (kan)

■ V The Orbital Debris Quarterly News č. 4/2007 byla publikována informace, podle níž bylo k 3. 10. 2007 registrováno v okolí Země 12 351 družic, posledních stupňů a jejich fragmentů. Nejvíce objektů tohoto typu je ruského původu (4310, z toho 1361 družic a 2949 stupňů a fragmentů), amerického původu (4188, z toho 1073 družic, 3115 stupňů a fragmentů) a čínského původu - 2631, respektive 63 družic, 2568 stupňů a fragmentů. (kan)

Lodestar z tundry se probouzí

Neobyčejný objev udělal v roce 2005 při letu nad tundrou v kanadské provincii Quebec člen tamní letecko-historické společnosti Air Marcel, jenž 100 mil od nejbližšího obydlí spatřil v bažině velmi zachovalý dvoumotorový letoun Lockheed Lodestar poznávací značky CF-CPA, který tam během fotografických prací pro společnost Bourque Aerial Photography, z důvodu nedostatku pohonných hmot, dne 20. 8. 1960 nouzově přistál. Členové společnosti Air Marcel při podrobném průzkumu stroje a demontáži jeho motorů a vnějších částí křídla zjistili, že je velmi zachovalý. Jejich cílem je vrátit jej do letuschopného stavu. Nejdříve budou ovšem muset vyřešit otázku, jak přemístit několik tun vážící stroj z místa havárie. Jednou ze zvažovaných možností je jeho postupná oprava přímo na místě a vzlet a postupný přelet z ledového letiště v zimě 2008/2009. (zp)

Dokončeny generální opravy L-59T

Aero dokončilo generální opravy flotily L-59T Fennec (malá pouštní liška) tuniského letectva. Poslední z celkem devíti strojů (v.č. 585812) přelétl z Vodochod do Tunisu 8. listopadu 2007. Kontrakt na generální opravy tří L-59T, uzavřený v roce 2006, navazoval na předchozí generální opravy šesti těchto letounů, které probíhaly ve dvou etapách v letech 2003 až 2006. Stroje byly obvykle přepraveny transportními letouny tuniského letectva přímo do Vodochod, kde proběhly demontážní a navazující práce za přítomnosti dozoru zákazníka. Po opravách komponent se uskutečnila opětovná montáž, zálet a přelet zpět. Dvanáct L-59T bylo dodáno do Tunisu v letech 1995 až 1996. Letouny jsou provozovány 16. perutí na základně Gafsa. (JnČ)

Turecký Wedgetail zalétán

Dne 6. září letošního roku vykonal úvodní let první letoun včasné výstrahy Boeing 737 AEW&C pro turecké letectvo. Jedná se o první z celkem čtyř letadel objednaných Tureckem v rámci programu Peace Eagle. Letoun, který vznikl konverzí civilního Boeingu 737-7ES/BBJ (v.č. 3396211614, ex N356BJ), se v kompletním nátěru veřejnosti poprvé představil ve dnech 11. až 15. listopadu na Dubai Air Show 2007. V současné době podstupuje kontrolu elektronických systémů, která bude pokračovat v příštím roce dalšími letovými zkouškami. Zatímco první stroj upravil závod firmy Boeing v Seattlu, zbývající letadla modifikuje společnost Turkish Aerospace Industries v Ankaře za účasti tureckých subdodavatelů. (Bo/KuJ)

Kosmonautika

■ Ve dnech 26. až 28. října se na základně amerického letectva Holloman AFB uskutečnila soutěž o pohár ceny X (Cup X-Prize). (kan)

■ Ve čtvrtek 1. 11. 2007 byl v 0.51 UT z rampy č. 1 na komplexu č. 132 na 1. GIK (Pleseck) vypuštěna nosná raketa Kosmos-3M (11K65M) s třetí německou průzkumnou družicí SAR-Lupe o hmotnosti 770 kilogramů. Zhruba po 29 minutách byla družice (mezinárodní označení 2007-053A) uvedena na plánovanou dráhu ve výšce 479-499 km. (kan)

■ V neděli 11. listopadu ve 22.48 UT odstartovala z čínské základny Taiyuan Space Launch Center nosná raketa CZ-4C (s restartovatelným třetím stupněm), která v T=21 min. navedla na oběžnou dráhu s perigeem 457 km, apogeem 617 km a sklonem 97.05 st. družici pro radarový průzkum povrchu Země Yaogan-3 (YW-3/JC-5C/2007-055A). Čínskou družici o startovní hmotnosti cca 2700 kg připravili v Shanghai Academy of Spaceflight Technology. (kan)

■ Roskosmos potvrdil složení posádky kosmické lodi Sojuz TMA-12, jejíž start je plánován na 8. dubna 2008. Mají ji tvořit velitel Sergej Volkov, palubní inženýr Oleg Kononenko a jihokorejský občan Ko San. (kan)